

Ettet ampuisi

Keskiviikkona 19-vuotias Nikolas Cruz ampui entisessä koulussaan 17 ihmistä. Uutisissa kerrottiin, että Yhdysvalloissa on tänä vuonna ammuttu kouluissa jo 18 kertaa.

Olen työskennellyt vuodesta 2001 lähtien helsinkiläisissä kouluissa opettajana. Aloittaessani minulla ei käynyt mielessä, että kouluampumisia voisi tapahtua Suomessa.

Tunnustan, että Pekka-Eric Auvisen ja Matti Saaren hirmutekojen jälkeen, yllätin itseni ajattelemasta, että saattaisiko joku hyökätä myös meidän kouluun? Ehkä sellainen entinen oppilas, jota koulutoverit olivat syrjineet. Ehkä joku sellainen, joka oli kokenut opettajatkin epäoikeudenmukaisiksi - aikuisiksi, joilla ei ollut aikaa kuunnella juuri häntä.

Joku saattaa ajatella, että rauhankasvatus on sellaista, että puhutaan sodasta ja rauhasta ja aseiden haitoista ja siitä, miten maailmasta loppuisivat sodat. Minulle rauhankasvatuksen ydin on aina ollut se, miten tulla toimeen viereisessä pulpetissa istuvan kaverin kanssa.

Opettajana olen tuntenut toisinaan suurta toivottomuutta tämän kysymyksen äärellä. Eikä se edes riitä, että tullaan toimeen, vaan jokaisen pitäisi voida tuntea itsensä tärkeäksi ja aidoksi osaksi yhteisöä.

Kun torstaiamuna kuulin Nikolaksesta, mieleeni tuli eräs entinen oppilaani. Sellainen poika, jolla ei vain ollut taitoja olla toisten kanssa, sellainen joka haki huomiota kiusaamalla. Vapaa-ajalla poika pelasi netissä intohimoisesti väkivaltapelejä. Hänen kodissaan tuntui vallitsevan rasistinen ideologia. Minun täytyi lopulta nostaa kädet pystyyn sen toiveen kanssa, että hän saisi luokasta oikeita ystäviä. Tätä kaverittomuutta yritin sitten korvata antamalla omaa aikaani ja seuraani tälle pojalle. Eihän sillä tavalla tietenkään ikätovereita korvata.

Minulla on huono omatunto, koska olen jälleen virkavapaalla opettajan työstä. Jos juuri tänä vuonna, olisin voinut olla niin hyvä kuunteleva korva ja kannustava aikuinen, että jonkun huonosti voivan nuoren taakka olisi edes hetkeksi helpottunut. Jos olisinkin voinut vaikuttaa siihen, ettei jonkun äidin poika tai tytär tekisi pahaa toisille tai itselleen.

Some-kuplassani tunnutaan ajattelevan, ettei "ääriajattelijoiden" kanssa kuulu kommunikoida. Ymmärrän, että se voi tuntua raskaalta ja turhalta. Opettajana ja ihmisenä ajattelen, ettei minulla ole oikeutta olla kuuntelematta ketään lasta tai nuorta, jos kohdalle satun.

Maailmanrauha etenee nimittäin uskomukseni mukaan samaa tahtia oikeudenmukaisuuden, kuulluksi tulemisen ja osallisuuden kanssa.

Hanna Niittymäki

